

ҲУҚУҚИЙ ТАДҚИҚОТЛАР ЖУРНАЛИ

6-МАХСУС СОҲ

ЖУРНАЛ ПРАВОВЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ
СПЕЦИАЛЬНЫЙ НОМЕР-6

JOURNAL OF LAW RESEARCH
SPECIAL ISSUE-6

ҲУҚУҚИЙ ТАДҚИҚОТЛАР ЖУРНАЛИ

ЖУРНАЛ ПРАВОВЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ | JOURNAL OF LAW RESEARCH

№SI-6 (2022) DOI <http://dx.doi.org/10.26739/2181-9130-2022-SI-6>

Бош муҳаррир:
Главный редактор:
Chief Editor:

Abdurasulova Qumriniso Raimqulovna
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)

Бош муҳаррир ўринбосари:
Заместитель главного редактора:
Deputy Chief Editor:

Fayziev Shoxrud Farmonovich
yuridik fanlar doktori, dotsent (O'zbekiston)

ТАҲРИРИЙ МАСЛАҲАТ КЕНГАШИ | РЕДАКЦИОННЫЙ СОВЕТ | EDITORIAL BOARD

12.00.01 - ДАВЛАТ ВА ҲУҚУҚ НАЗАРИЯСИ ВА ТАРИХИ. ҲУҚУҚИЙ ТАЪЛИМОТЛАР ТАРИХИ / ТЕОРИЯ ПРАВА И ГОСУДАРСТВА, ИСТОРИЯ ПРАВОВЫХ УЧЕНИЙ / THEORY OF LAW AND STATE, HISTORY OF LEGAL DOCTRINES

Boboyev Halimboy Boboyevich

yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)

Ahmedshaeva Mavlyuda Axatovna

yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)

Muxitdinova Firyuza Abdurashidovna

yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)

Adilxodjayeva Surayyo Maxkamovna

yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)

Sattorov Abdug'affor

yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)

Artur Gambaryan

yuridik fanlar doktori, professor (Armaniston)

Yosuke Shamoto

yuridik fanlar doktori, professor (Yaponiya)

12.00.02 - КОНСТИТУЦИОННЫЙ ҲУҚУҚ, МАЪМУРИЙ ҲУҚУҚ, МОЛИЯ ВА БОЖХОНА ҲУҚУҚИ / КОНСТИТУЦИОННОЕ ПРАВО; АДМИНИСТРАТИВНОЕ ПРАВО; ФИНАНСОВОЕ ПРАВО / CONSTITUTIONAL LAW; ADMINISTRATIVE LAW; FINANCIAL RIGHT

Malikova Gulchexra

yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)

Xusanov Ozod Tillabayevich

yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)

Selimanova Svetlana Mixaylovna

yuridik fanlar doktori (O'zbekiston)

Xvan Leonid Borisovich

yuridik fanlar doktori, dotsent (O'zbekiston)

Peshkova Xristina Vyacheslovovna

yuridik fanlar doktori, dotsent (Rossiya)

Sung Un Lee

yuridik fanlar doktori, professor (Janubiy Koreya)

12.00.03 - ФУҚАРОЛИК ҲУҚУҚИ. ТАДБИРКОРЛИК ҲУҚУҚИ. ОИЛА ҲУҚУҚИ. ХАЛҚАРО ХУСУСИЙ ҲУҚУҚ / ГРАЖДАНСКОЕ ПРАВО; ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСКОЕ ПРАВО; СЕМЕЙНОЕ ПРАВО; МЕЖДУНАРОДНОЕ ЧАСТНОЕ ПРАВО / CIVIL LAW; BUSINESS LAW; FAMILY LAW; PRIVATE INTERNATIONAL LAW

Oqyulov Omonboy

yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)

Ro'zinazarov Shuhrat Nuraliyevich

yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)

Ruziyev Rustam Jabborovich

yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)

Borotov Mirodiljon Xomudjonovich

yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)

Toshev Boboqul Norqobilovich

yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)

Shomuxamedova Zamira Shoislamovna

yuridik fanlar doktori, (O'zbekiston)

Ahmad Issa Altweissi

yuridik fanlar doktori, professor (Iordaniya)

12.00.04 - ФУҚАРОЛИК ПРОЦЕССУАЛ ҲУҚУҚИ. ХЎЖАЛИК ПРОЦЕССУАЛ ҲУҚУҚИ. ҲАҚАМЛИК ЖАРАЁНИ ВА МЕДИАЦИЯ / ГРАЖДАНСКОЕ ПРОЦЕССУАЛЬНОЕ ПРАВО; ХОЗЯЙСТВЕННОЕ ПРОЦЕССУАЛЬНОЕ ПРАВО; АРБИТРАЖНЫЙ ПРОЦЕСС И МЕДИАЦИЯ / CIVIL PROCEDURE LAW; ECONOMIC PROCEDURAL LAW; ARBITRATION PROCESS AND MEDIATION

Esanova Zamira Normurodovna

yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)

Mamasidiqov Muzaffar Musajonovich

yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)

Egamberdiyev Eminjon

yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)

Jason A.

Kanton Federal sud markazi (AQSH)

12.00.05 - МЕХНАТ ҲУҚУҚИ. ИЖТИМОЙ ТАЪМИНОТ ҲУҚУҚИ / ТРУДОВОЕ ПРАВО; ПРАВО СОЦИАЛЬНОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ / THE LABOR LAW; SOCIAL SECURITY LAW

Usmanova Muborak Akmalxanovna

yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)

Gasanov Mixail Yuriyevich

yuridik fanlar doktori, dotsent (O'zbekiston)

Sattorova Gulnoza Djurakulovna

yuridik fanlar doktori, dotsent (O'zbekiston)

Murodova Gulnora

yuridik fanlar doktori, dotsent (O'zbekiston)

Denisov Gleb

yuridik fanlar doktori, professor (Rossiya)

Fayziyev Shuxrat Xasanovich
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Usmonov Muhammadi Bahridinovich
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Xolmuminov Juma
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)

Jo'rayev Yuldash Achilovich
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Skripnikov Nikolay Kuzmich
yuridik fanlar doktori, dotsent (O'zbekiston)

Po'latov Baxtiyor Xalilovich
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Salomov Baxrom Salomovich
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Salayev Nodirbek Saparbayevich
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Osmonaliev Qayrat
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)

Aleksey Kibalnik
yuridik fanlar doktori, professor (Rossiya)
Kudryavtsev Vladislav Leonidovich
yuridik fanlar doktori, professor (Rossiya)
Sergey Shoshin
yuridik fanlar doktori, dotsent (Rossiya)
James B.
Eaglin Federal sud markazi (AQSH)

Rustambayev Mirzayusup Hakimovich
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Zufarov Rustam Axmedovich
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Kabulov Rustam
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Rajabova Mavjuda Abdullayevna
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Taxirov Farhod
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Ismailov Isomiddin
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)

Hamidov Nurmuhammad Orif o'g'li
yuridik fanlar bo'yicha falsafa doktori (O'zbekiston)
Yuldoshev Rifat Raxmadjonovich
yuridik fanlar doktori, professor (Tojikiston)
Djansarayeva Rima Ernatovna
yuridik fanlar doktori, professor (Qozog'iston)
Yelena Antonyan Aleksandrovna
yuridik fanlar doktori, professor (Rossiya)
Matthew Light
yuridik fanlar doktori, professor (Kanada)

Inog'omjonova Zumratxon Fatxullayevna
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Pulatov Yuriy Safiyevich
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
To'laganova Gulchehra Zaxitovna
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Muxiddinov Faxriddin Muxiddinovich
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Mirzov Davron Miragzamovich
yuridik fanlar doktori (O'zbekiston)
Rijakov Aleksandr Petrovich
yuridik fanlar doktori, professor (Rossiya)

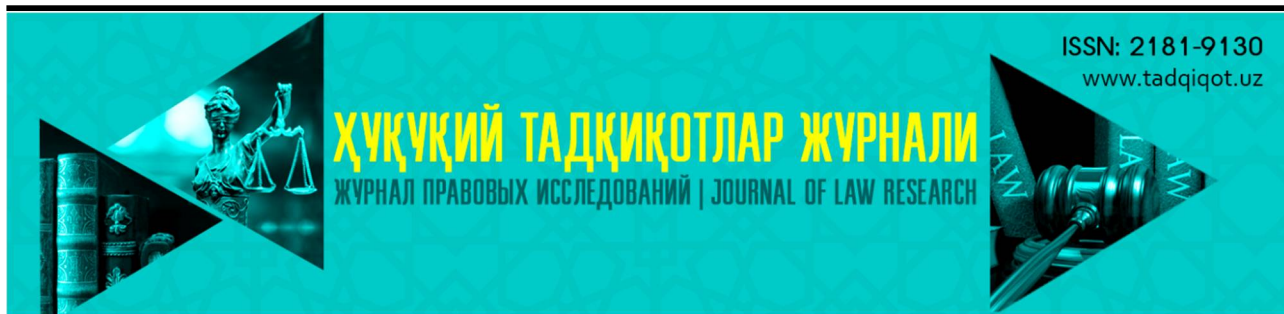
Stoyko Nikolay Genadyevich
yuridik fanlar doktori, professor (Rossiya)
Iskandarov Zayniddin
yuridik fanlar doktori, professor (Tojikiston)
Sergey Pen
yuridik fanlar doktori, professor (Qozog'iston)
Aleksey Purs
yuridik fanlar doktori, dotsent (Belarus)
Jurgen Maurer
yuridik fanlar doktori, professor (Germaniya)
Kevin Curtin
yuridik fanlar doktori, professor (AQSH)

Ismoilov Bahodir Islamovich
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Matkarimova Gulchehra Abdusamatovna
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)

Yuldasheva Govxerjan
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Alexander Trunk
yuridik fanlar doktori, professor (Germaniya)

1. Абдуразаков Султанходжа Суратович КОНСТИТУЦИОННО-ПРАВОВЫЕ ОСНОВЫ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ИЗБИРАТЕЛЬНЫХ ПРАВ ГРАЖДАН В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН.....	6
2. Нариманов Бекзод Абдувалиевич НОТИЖОРАТ ТАШКИЛОТЛАРИ ТУШУНЧАСИ, ТУРЛАРИ ВА УЛАРНИНГ ЎЗИГА ХОС ХУСУСИЯТЛАРИ.....	14
3. Shomurotov Ma’ruf Abdusamat o‘g‘li HUDUDIIY PROKURATURA ORGANLARINING XALQ DEPUTATLARI MANALLIY KENGASHLARI OLDDIDAGI HISOBDO RLIGINING TASHKILIIY-HUQUQIIY ASOSLARI.....	22
4. Эргашев Илѐс Ўрол ўғли ТОВАЛАМАЧИЛИК ТУШУНЧАСИ ВА УНИНГ ЖИНОЯТ-ХУҚУҚИЙ БЕЛГИЛАРИ.....	31
5. Ibragimov Murodjon Jumanazarovich ЖИНОЯТ ХУҚУҚИДА ҚУРОЛНИ ҚОНУНГА ХИЛОФ МУОМАЛАСИНИНГ ОВЬЕКТИГА ДОИР ФИКР-МУЛОHAZАЛАР.....	40
6. Murodullayeva Gulinur Xikmatullo qizi КОРРУПСИЯНИНГ ХАВФЛИ КО‘РИНИШИ СИФАТИДА – FAVORITIZM VA NEPOTIZM.....	48
7. Муслимов Икром Тухтамуратович ЖАЗОНИ ЕНГИЛЛАШТИРУВЧИ ҚОЛАТЛАР ТУШУНЧАСИ ВА БЕЛГИЛАРИ.....	58
8. Абулхайров Рустамхон Ибодуллаевич ПОРТЛАШДАН КЕЙИН ХОДИСА ЖОЙИНИ КЎЗДАН КЕЧИРИШНИНГ КРИМИНАЛИСТИК ЖИХАТЛАРИ: ДАЛИЛЛАРНИ МАВЖУДЛИГИНИ БАХОЛАШ, УЛАРНИ ЙИГИШ, САҚЛАШ ВА РЎЙХАТГА ОЛИШ ТАРТИБИ.....	67
9. Бобомуродов Фарход Боймуротович ИЧКИ ИШЛАР ОРГАНЛАРИДА ТЕЗКОР-ҚИДИРУВ ФАОЛИЯТИНИ ТАРТИБГА СОЛУВЧИ ХАЛҚАРО-ХУҚУҚИЙ ХУЖЖАТЛАРНИНГ ТАХЛИЛИ.....	76
10. Дусманов Санджар Абдужалолович МДХ ДАВЛАТЛАРИ ЖИНОЯТ ПРОЦЕССИДА СОДДАЛАШТИРИЛГАН ТАРТИБДА ИШ ЮРИТИШ.....	89
11. Марданов Жасурбек Хусниддин ўғли СОЛИҚ ЁКИ МАЖБУРИЙ ТЎЛОВЛАРНИ ТЎЛАШДАН БЎЙИН ТОВАЛАШ БИЛАН БОҒЛИҚ ЖИНОЯТЛАРНИ ТЕРГОВ ҚИЛИШДА МАХСУС БИЛИМЛАРНИНГ АҲАМИЯТИ.....	97
12. Низомиддинов Жамшид Нуриддин ўғли КИССАВУРЛИККА ҚАРШИ ҚУРАШНИНГ ТАШКИЛИЙ-ТАКТИК ЖИХАТЛАРИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ.....	105

13. Шукуров Жаҳонгир Раббонаевич ЎЗБЕКИСТОНДА ЯРАШУВ ИНСТИТУТИНИ ҚЎЛЛАШ ДОИРАСИНИ КЕНГАЙТИРИШДАГИ АЙРИМ МУАММОЛАР.....	113
14. Султанходжаев Равшан Иркинович ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ “ТЕЗКОР-ҚИДИРУВ ФАОЛИЯТИ ТЎҒРИСИДА”ГИ ҚОНУНИ ИНСОН ҲУҚУҚЛАРИ ВА ФУҚАРОЛАРНИНГ ЭРКИНЛИКЛАРИНИ ТАЪМИНЛАШ СОҲАСИДАГИ ҚОНУНЧИЛИКНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ МАНБАИ СИФАТИДА.....	122
15. Таштемиров Анвар Алиқулович АХБОРОТ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИБ СОДИР ЭТИЛГАН ФИРИБГАРЛИКНИ ФОШ ЭТИШ БИЛАН БОҒЛИҚ МАСАЛАЛАР.....	130
16. Акилов Саидакромхон Акмалович ОСНОВНЫЕ МЕЖДУНАРОДНО-ПРАВОВЫЕ ПРИНЦИПЫ В СФЕРЕ ПРАВОВОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ РАСПРОСТРАНЕНИЯ ИНФОРМАЦИИ В МЕЖДУНАРОДНОМ ПРОСТРАНСТВЕ.....	138
17. Амиров Зафар Актамович ХАЛҚАРО СУДЛАР ВА УЛАРНИНГ ШАКЛЛАНИШ ТАРИХИ.....	147
18. Эгамбердиев Дилшод Алишерович ЖИНОЯТ ИШЛАРИ БЎЙИЧА ҲУҚУҚИЙ ЁРДАМ – ҚЎШМА ТЕРГОВЛАРИНИ ТУЗИШНИНГ ХАЛҚАРО ВА МИЛИЙ ҲУҚУҚИЙ АСОСЛАРИ.....	155

Нариманов Бекзод Абдувалиевич,
Тошкент давлат юридик университети
мустақил изланувчиси,
Юридик фанлари бўйича фалсафа доктори (Phd), доцент
E-mail: tiu-bek@inbox.ru
ORCID: 0000-0002-4703-3358

НОТИЖОРАТ ТАШКИЛОТЛАРИ ТУШУНЧАСИ, ТУРЛАРИ ВА УЛАРНИНГ ЎЗИГА ХОС ХУСУСИЯТЛАРИ

For citation: Narimanov Bekzod Abduvalievich. THE CONCEPT, TYPES AND THEIR DISTINCTIVE FEATURES OF NON-PROFIT ORGANIZATIONS. Journal of Law Research. 2022, Special issue 6, pp.14-21

 <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.7572823>

АННОТАЦИЯ

Мазкур мақолада миллий қонунчиликда нодавлат нотижорат ташкилотларининг тушунчаси, мақсадлари, уларнинг ташкилий-ҳуқуқий шаклларининг ўзига хос хусусиятлари ёритилган. Нодавлат нотижорат ташкилотларининг жамият ҳаётига интеграциялашуви тобора ортиб бориши натижасида юзага келган муаммолар ва уларнинг ҳуқуқий ечимлари муҳокама этилган. Шунингдек, тадқиқот ишида нодавлат нотижорат ташкилотларини ташкил қилиш ва рўйхатдан ўтказишнинг ўзига хос хусусиятларини ва уларнинг ўхшаш ва фаркли жиҳатларини миллий қонунчилигимиз ва хорижий тажрибани солиштирган ҳолда тадқиқ этилган.

Калит сўзлар: нодавлат нотижорат ташкилотлари, касаба уюшмалари, сиёсий партиялар, жамоат бирлашмалари, оммавий ҳаракатлар, жамоат фондлари, давлат рўйхатидан ўтказиш, миллий қонунчилик, хорижий тажриба.

Нариманов Бекзод Абдувалиевич,
Самостоятельный соискатель Ташкентского
государственного юридического университета
доктор философии по юридическим наукам (PhD), доцент
ORCID: 0000-0002-4703-3358
E-mail: tiu-bek@inbox.ru

ПОНЯТИЕ, ВИДЫ И ИХ ОТЛИЧИТЕЛЬНЫЕ ОСОБЕННОСТИ НЕКОММЕРЧЕСКИХ ОРГАНИЗАЦИЙ

АННОТАЦИЯ

В данной статье рассматриваются особенности различий между понятием, целями некоммерческих организаций, их организационно-правовыми формами в национальном законодательстве. Государство осуществляет независимую деятельность, не имея

представительств в государстве, государственное государственное управление по вопросам деятельности на высшем уровне. Проблемы и их правовые решения обсуждались в результате растущей интеграции некоммерческих организаций в жизнь общества. В исследовательской работе также рассматривалась специфика организации и регистрации некоммерческих организаций, а также их сходства и различия в сравнении с нашим национальным законодательством и зарубежным опытом.

Ключевые слова: некоммерческие организации, профсоюзы, политические партии, Общественные объединения, массовые движения, общественные фонды, государственная регистрация, национальное законодательство, зарубежный опыт.

Narimanov Bekzod Abduvalievich,

Independent researcher of Tashkent State University of Law,

Doctor of Philosophy (PhD) in Law, Associate Professor

ORCID: 0000-0002-4703-3358

E-mail: tiu-bek@inbox.ru

THE CONCEPT, TYPES AND THEIR DISTINCTIVE FEATURES OF NON-PROFIT ORGANIZATIONS

ANNOTATION

This article examines the features of the differences between the concept, goals of non-profit organizations, their organizational and legal forms in national legislation. Problems and their legal solutions were discussed as a result of the growing integration of non-profit organizations into the life of society. The research paper also considered the specifics of the organization and registration of non-profit organizations, as well as their similarities and differences in comparison with our national legislation and foreign experience.

Keywords: non-profit organizations, trade unions, political parties, public associations, mass movements, public foundations, state registration, national legislation, foreign experience.

Мустақилликнинг дастлабки йилларидаёқ фуқаролик жамияти институтлари фаолиятига ҳамда давлат ва жамият ҳаётида нодавлат нотижорат ташкилотларининг иштирокини ҳуқуқий таъминлашга алоҳида эътибор берилган.

“Юртимиз тараққиётининг ҳозирги босқичида нодавлат нотижорат ташкилотлари ва бошқа фуқаролик институтлари ролини янада кучайтириш фуқаролик жамиятини шакллантириш, демократлаштириш ва мамлакатимизнинг жаҳон ҳамжамиятига интеграциялашуви бўйича ўз олдимизга қўйган мақсадимизни рўёбга чиқаришда ҳеч бир муболағасиз ҳал қилувчи омил эканини, ўйлайманки, кимгадир уқтириб ўтиришга зарурат бўлмаса керак.”[1]

Республикамизда амалга оширилаётган кенг кўламли демократик ислохотлар нодавлат нотижорат ташкилотларининг ўрни ва аҳамиятини тобора оширмоқда. Шунингдек, жамият ҳаётидаги кўпгина масалаларни, айниқса, ижтимоий, маданий, экологик ва бошқа муаммоли масалаларни ҳал этишда нодавлат нотижорат ташкилотларининг аҳамияти катта. Бугунги кунда улар фуқаролик жамиятини шакллантиришда, демократик кадрларни такомиллаштиришда, фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилишда, мамлакатни демократлаштириш ва модернизациялаш жараёнида улкан вазифаларни бажаришда фаол иштирок этишмоқда.

Уларнинг самарали фаолият кўрсатишлари учун мамлакатимизда нодавлат нотижорат ташкилотлари фаолият кўрсатишининг ҳуқуқий асослари яратилган. Хусусан, улар фаолияти Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси, “Нодавлат нотижорат ташкилотлари тўғрисида”ги, “Ўзбекистон Республикасида жамоат бирлашмалари тўғрисида”ги, “Жамоат фондлари тўғрисида”ги, “Нодавлат нотижорат ташкилотлари фаолиятининг кафолатлари тўғрисида”ги қонунлар ҳамда бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар асосида тартибга солинади.

Нодавлат нотижорат ташкилотларига юртимизда бу каби эътибор берилиши уларни ташкил қилиш ва рўйхатдан ўтказишнинг ўзига хос хусусиятларини миллий қонунчилигимиз ва хорижий тажрибани солиштирган ҳолда ўрганиш ушбу соҳани такомиллаштиришда ижобий натижалар беради.

Бироқ, амалиётда кузатувлардан шу нарса маълум бўладики, нодавлат нотижорат ташкилотларнинг мақсад ва вазифалари доираси кенгайганлиги, фаолият соҳаси кўпайганлиги ва уларнинг янги қирралари очилаётганлиги, нодавлат нотижорат ташкилотларнинг жамият ҳаётига интеграцияси кучаётганлиги муносабати билан айрим нодавлат нотижорат ташкилотларнинг фаолиятига оид қонун ҳужжатларини янада такомиллаштириш зарурати юзага келмоқда.

Истиклол даврида мамлакатимизда нодавлат нотижорат ташкилотларнинг самарали фаолият юритиши учун норматив-ҳуқуқий базаларни такомиллаштиришга катта эътибор қаратилди. Бугунги кунда уларнинг ҳуқуқий мақоми, роли ва аҳамиятини кучайтиришга қаратилган 200 дан ортиқ қонун ҳужжатлари қабул қилинди.

Шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Президентининг бир қатор фармонлари, қарорлари ва Ҳукумат қарорлари қабул қилинган бўлиб, уларнинг ҳам сони йилдан-йилга ошиб бормоқда.

“2018 йил нодавлат нотижорат ташкилотлар фаолияти билан боғлиқ энг кўп норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар қабул қилинган йил сифатида мустақил Ўзбекистон тарихида қолди. 2018 йилда соҳага оид 15 та норматив-ҳуқуқий ҳужжат қабул қилинган бўлса, уларнинг 11 таси бевосита Адлия вазирлиги томонидан ишлаб чиқилди”[2].

Нодавлат нотижорат ташкилотларнинг сонини ошиши ва уларга кенг имкониятлар яратилишига албатта шахсан давлатимиз раҳбари томонидан ҳам ушбу соҳага алоҳида эътибор берганлигининг натижаси ҳамдир.

Юқоридагилардан мамлакатимизда фуқаролик жамияти институтларини фаолият юритиши учун норматив-ҳуқуқий база мунтазам равишда такомиллаштирилиб борилаётганлигини, шунингдек ушбу соҳадаги норматив-ҳуқуқий базани такомиллаштиришда ННТларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини инобатга олиш, тартибларни соддалаштириш ва ННТлар учун қулайликлар ва енгилликлар яратишга алоҳида эътибор қаратилаётганлигини хулоса қилиш мумкин.

Нодавлат нотижорат ташкилотлари фаолиятини тартибга солувчи норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар бир қатор ривожланган демократик давлатларнинг тажрибасини ўрганиб, таҳлил қилган ҳолда, қолаверса, ўзимизнинг юз йиллар давомида шаклланган урф-одат, анъаналаримиз ва бой тарихимизга асосланган ҳолда ишлаб чиқилган.

Хусусан, Конституциянинг 34-моддасида Ўзбекистон Республикаси фуқаролари касаба уюшмаларига, сиёсий партияларга ва бошқа жамоат бирлашмаларига уюшиш, оммавий ҳаракатларда иштирок этиш ҳуқуқига эгаллиги қайд қилинган.

Шунингдек, асосий Қонунимизнинг 13-боби жамоат бирлашмалари деб аталиб, ушбу бобдаги 56-62-моддалар жамоат бирлашмалари фаолияти бўйича нормаларни ўз ичига олади.

Конституциямизда фуқаролари касаба уюшмалари, сиёсий партиялар, жамоат бирлашмалари ва оммавий ҳаракатлар тушунча ва атамалар қўлланилган бўлса, кейинчалик норматив-ҳуқуқий ҳужжатлардаги ушбу соҳага оид тушунча ва атамаларнинг миқдори ошиб борганлигини кузатишимиз мумкин.

Мисол учун, 1999 йил 14 апрелда Ўзбекистон Республикасининг “Нодавлат нотижорат ташкилотлари тўғрисида” Қонуни қабул қилинди. Шунингдек, 2003 йил 29 августда Ўзбекистон Республикасининг “Жамоат фондлари тўғрисида”ги Қонуни қабул қилинди. Шу каби норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар қабул қилиниши муносабати билан қонунчилигимизда нодавлат нотижорат ташкилотлари, жамоат фондлари ва нодавлат нотижорат ташкилотларининг ташкилий-ҳуқуқий шаклларида бўлган муассаса ва нодавлат нотижорат ташкилотларининг уюшмалари каби атамалар пайдо бўлди.

Миллий қонун ҳужжатларимизга эътибор берадиган бўлсак, тижорат ташкилотларининг бирлашмалари ҳамда тижорат ташкилоти бўлмаган ташкилотлар ва

жисмоний шахсларнинг бирлашмаларига нисбатан нормалар турлича эканлигини кузатишимиз мумкин.

Мисол учун, тижорат ташкилотларининг бирлашмаларини рўйхатдан ўтказиш Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 22 мартдаги 153-сон қарори билан тасдиқланган Юридик шахслар бирлашмаларини давлат рўйхатидан ўтказиш ҳақидаги низом билан тартибга солинади.

Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 22 мартдаги 153-сон қарори билан тасдиқланган Юридик шахслар бирлашмаларини давлат рўйхатидан ўтказиш ҳақидаги низомга асосан муқаддам Адлия вазирлигининг Юридик шахсларни давлат рўйхатидан ўтказиш бошқармаси томонидан, ҳозирги кунда Адлия вазирлиги хузуридаги Давлат хизматлари агентлиги томонидан давлат рўйхатидан ўтказилиб келинаётган 300 дан ортиқ тижорат ташкилотларининг бирлашмалари фаолиятини тартибга солувчи алоҳида қонун ҳужжати мавжуд эмас.

Ўзбекистон Республикасининг “Нодавлат нотижорат ташкилотлари тўғрисида”ги Қонуннинг 2-моддасига мувофиқ нодавлат нотижорат ташкилоти — жисмоний ва (ёки) юридик шахслар томонидан ихтиёрийлик асосида ташкил этилган, даромад (фойда) олишни ўз фаолиятининг асосий мақсади қилиб олмаган ҳамда олинган даромадларни (фойдани) ўз катнашчилари (аъзолари) ўртасида тақсимламайдиган ўзини ўзи бошқариш ташкилотидир.

Нодавлат нотижорат ташкилоти жисмоний ва юридик шахсларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини, бошқа демократик қадриятларни ҳимоя қилиш, ижтимоий, маданий ва маърифий мақсадларга эришиш, маънавий ва бошқа номоддий эҳтиёжларни қондириш, хайрия фаолиятини амалга ошириш учун ҳамда бошқа ижтимоий фойдали мақсадларда тузилади.

Шунингдек, Ушбу Қонуннинг 10-моддасида нодавлат нотижорат ташкилотлари жамоат бирлашмаси, ижтимоий фонд, муассаса шаклида, шунингдек қонунларда назарда тутилган бошқа шаклда ташкил этилиши мумкинлиги белгиланган.

Фуқаролик кодексининг 77-моддасида тижорат ташкилотлари ўзларининг тадбиркорлик фаолиятларини мувофиқлаштириш, шунингдек муштарак мулкый манфаатларини ифода этиш ҳамда ҳимоя қилиш мақсадида нотижорат ташкилотлар ҳисобланувчи уюшмалар (иттифоқлар) ва ўзга бирлашмаларга бирлашишлари мумкинлиги қайд қилинган.

Яъни Кодекснинг ушбу моддасида тижорат ташкилотларининг уюшмаларини (бирлашмалари) нодавлат нотижорат ташкилоти деб эмас, балки нотижорат ташкилотлари эканлиги қайд қилинган.

Шунингдек, қонун ҳужжатларида тижорат ташкилотлари бўлган юридик шахсларнинг бирлашмаларини нодавлат нотижорат ташкилоти ҳисобланишини қайд қилувчи норма мавжуд эмас. Бу борада қуйидаги қоида амал қилади дейиш мумкин: барча нодавлат нотижорат ташкилотлари нотижорат ташкилотлари ҳисобланади, лекин барча нотижорат ташкилотлари нодавлат нотижорат ташкилотлари ҳисобланмайди.

Бироқ, тижорат ташкилотларининг бирлашмаларини нодавлат нотижорат ташкилотининг таърифига тушади. Шунингдек, қонун ҳужжатларида бир вақтнинг ўзида ҳам юридик шахслар ҳам жисмоний шахслар умумий манфаатларини ифодалаш ҳамда ҳимоя қилиш, шунингдек ўзларининг фаолиятини мувофиқлаштириб бориш мақсадида тузилган аъзоликка асосланган юридик шахснинг ташкилий-ҳуқуқий шакли назарда тутилмаган. Бу эса, юридик ва жисмоний шахслар томонидан умумий манфаатларини ифодалаш ҳамда ҳимоя қилиш мақсадида аъзо бўлиш орқали бирлашишларида қийинчиликлар юзага келтирмоқда. Амалиётда эса, ҳам юридик шахслар ҳам жисмоний шахслар умумий манфаатларини ифодалаш ҳамда ҳимоя қилиш, шунингдек ўзларининг фаолиятини мувофиқлаштириб бориш мақсадида тузилган аъзоликка асосланган юридик шахс тузилмоқда.

Шу сабабли, уюшмалар (иттифоқлар)нинг кенгайтирилган тушунчаси қонун ҳужжатида акс этиш мақсадга мувофиқ.

АҚШда ҳам ННТлари асосан ассоциация ва фонд шаклида ташкил қилинади. Ассоциация аъзоликка асосланади, фондда эса аъзолик бўлмайди.

Россия Федерациясининг “Нотижорат ташкилотлар тўғрисида”ги Қонунининг 3-моддасида нотижорат ташкилотларнинг ташкилий-ҳуқуқий шакллари, хусусан уюшма (иттифок) ташкилий-ҳуқуқий шакли санаб ўтилган. Россия Федерациясининг “Нотижорат ташкилотлар тўғрисида”ги Қонунининг 11-моддасида ҳам юридик шахслар ва фуқаролар умумий манфаатларини ифодалаш ҳамда ҳимоя қилиш ва бошқа нотижорат мақсадларда уюшма (иттифок)га бирлашишлари мумкинлиги қайд қилинган.

Францияда нотижорат ташкилотлар ассоциация деб аталади ҳамда уларнинг фаолияти 1901 ва 1971 йилларда қабул қилинган ассоциациялар тўғрисидаги қонунлар билан тартибга солинади. Францияда нодавлат нотижорат ташкилотлари давлат рўйхатидан ўтмасдан туриб ҳам фаолият олиб бориши мумкин. Шунга кўра, қонун ҳужжатларига тижорат ташкилотларининг бирлашмаларини нодавлат нотижорат ташкилоти шаклига киритиш ҳамда уюшмалар (иттифоклар) тушунчасини кенгайтириш бўйича Ўзбекистон Республикасининг “Нодавлат нотижорат ташкилотлари тўғрисида”ги Қонунга қуйидаги ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш таклиф қилинади:

Тижорат ташкилоти бўлмаган ташкилотлар ва жисмоний шахсларнинг бирлашмалари ҳамда тижорат ташкилотларининг бирлашмалари бўлмаган бошқа нодавлат нотижорат ташкилотларини давлат рўйхатидан ўтказиш Вазирлар Маҳкамасининг 2014 йил 10 мартдаги 57-сон қарори билан тасдиқланган Нодавлат нотижорат ташкилотларини давлат рўйхатидан ўтказиш тартиби тўғрисидаги низом билан тартибга солинади.

Ушбу норматив-ҳуқуқий ҳужжатларнинг хусусияти шундан иборатки, тижорат ташкилотларининг бирлашмаларини давлат рўйхатидан ўтказиш тижорат ташкилотларининг бирлашмалари бўлмаган бошқа нодавлат нотижорат ташкилотларини давлат рўйхатидан ўтказишга нисбатан бир қатор фарқлари мавжуд.

Ушбу фарқлар, уларни давлат рўйхатидан ўтказиш бўйича тақдим қилинган аризаларни кўриб чиқиш муддатлари, таъсисчиларга қўйилган талаблар, давлат божи миқдори ва бошқалардан иборат.

Шунингдек, тижорат ташкилотларининг бирлашмалари бўлмаган бошқа нодавлат нотижорат ташкилотларига қўйилган мажбуриятлар тижорат ташкилотларининг бирлашмаларига қўйилган мажбуриятлардан нисбатан кўпроқдир.

Бу фарқлар, ҳисобот топшири, тадбирларни ўтказиш ва бошқаларни ташкил қилади.

Ўзбекистон Республикасининг “Нодавлат нотижорат ташкилотлари тўғрисида” Қонунининг 21-моддасига кўра нодавлат нотижорат ташкилотини давлат рўйхатидан ўтказиш адлия органлари томонидан амалга оширилади. Нодавлат нотижорат ташкилоти давлат рўйхатидан ўтказилмасдан фаолият юритгани учун Ўзбекистон Республикаси Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексда жавобгарлик назарда тутилган.

Шу билан бирга, адлия вазирлиги тизимида ҳам барча нодавлат ташкилотларни давлат рўйхатидан ўтказиш битта тузилма томонидан эмас, балки иккита тузилма томонидан амалга оширилади.

Юқоридагилардан Республикамизнинг миллий қонунчилигининг хусусиятлари қуйида келтирилган хорижий давлатларнинг қонунчилигидан фарқ қилишини кузатишимиз мумкин.

Ушбу фарқлар Республикамизнинг ўзига хос хусусиятлари ва давлатнинг давлатчилик тарихий ривожланиши билан боғлиқлиги юзасидан хулоса қилиш мумкин.

АҚШ тажрибасини кўриб чиқадиган бўлсак. “Америка Қўшма Штатларида тижорат ва нотижорат ташкилотлар ўртасидаги фарқлар ва тушунчалар одатда штатларнинг корпоратив бошқарув бўйича қонунчилигига оиддир. Нотижорат ташкилотлар бўйича федерация доирасида норматив-ҳуқуқий ҳужжат мавжуд эмас” [3]. Шунга кўра, федерал даражада солиқ солишдан озод қилиш тизими амал қилади. “АҚШ Солиқ кодексининг 501(с)(3)-қисмида одатда хайрия ташкилоти деб аталадиган ташкилотлар солиқ солишдан озод қилинган ташкилотларнинг шакли” [4] ҳисобланади. Ушбу ташкилотлар умум қабул қилинган нотижорат ташкилотлар тушунчасига мувофиқ келади. АҚШ Солиқ кодексининг 501(с)(3)-

қисмида назарда тутилган ташкилотлар фақат хайрия, диний, илмий, адабий ёки таълим мақсадларида ёхуд жамоат хавфсизлиги ва тартибини назорат қилиш мақсадларида ўз фаолиятларини амалга ошириши ва ташкил қилиши керак.

Шунингдек, бу каби ташкилотлар миллий ёки халқаро ҳаваскорлик спорт мусобақаларни ташкил қилишни қўллаб-қувватлаши ёхуд хайвонлар ёки болалар билан кўпол муомала қилишни олдини олиш бўйича фаолиятни амалга ошириш керак.

АҚШда 1,5 млндан ортиқ нотижорат ташкилотлар мавжуд.

Франция тажрибаси ҳам эътиборга молик жиҳатларга эга. Францияда нодавлат нотижорат ташкилотларининг фаолияти 1901 ва 1971 йилларда қабул қилинган “Ассоциациялар тўғрисида”ги Қонун билан тартибга солинади.

“Ассоциациялар тўғрисида”ги Қонуннинг 1-моддасига кўра Ассоциация бу бир ёки бир нечта шахсларнинг ўз билимлари ёки фаолиятларини нотижорат мақсадлар учун доимий равишда бирлаштирган шартномадир. Унга нисбатан шартномалар ва мажбуриятларга нисбатан қўлланиладиган қонунчиликнинг умумий тамойиллари амал қилади.

Мазкур Қонуннинг 3-моддасига кўра Қонунга, ахлоқий меъёрларга зид равишда ёки миллий ҳудуднинг манфаатларига ва республика бошқарув шаклини бузишга қаратилган мақсадга ёки ноқонуний мақсадларга асосланган ҳар қандай Ассоциация тугатилиши мумкин.

“Ассоциациялар тўғрисида”ги Қонуннинг 7³-моддасига кўра мазкур Қонуннинг 3-моддада кўзда тутилган нотўғри ҳолатларда, Ассоциацияни тарқатиб юбориш Олий суд томонидан ҳар қандай манфаатдор томоннинг илтимосига биноан ёки (Ички ишлар)вазирлигининг ҳаракатлари билан эълон қилинади.

Францияда ҳам нодавлат нотижорат ташкилотлари юридик шахс мақомига эга бўлиш учун Ички ишлар вазирлигидан давлат рўйхатидан ўтишлари керак. Бошқа ҳолларда улар Ички ишлар вазирлигига ўз фаолиятлари тўғрисида декларация топширган ҳолда уларни хабардор қилиш тартибида давлат рўйхатидан ўтмасдан фаолият юритишлари мумкин”[5].

Францияда нодавлат нотижорат ташкилотлари давлат рўйхатидан ўтмасдан туриб ҳам фаолият олиб бориши мумкин. Бироқ, бунда ҳолда давлат рўйхатидан ўтмаган нодавлат нотижорат ташкилотлари юридик шахс мақомига эга бўла олмайди.

Германия тажрибасини таҳлил қилсак. Европа қитъаси давлатларида нодавлат нотижорат ташкилотлари бўйича қонун ҳужжатлари бир-биридан фарқ қилади. Бу ҳар бир давлатнинг давлатчилик тарихий ривожланиши билан боғлиқ. Германия Федератив Республикаси конституцияси нодавлат нотижорат ташкилотларини эркин тузишни кафолатлайди.

Бундан ташқари, мазкур давлатда нодавлат нотижорат ташкилотларини фаолият кўрсатишлари учун давлат рўйхатидан ўтишлари шартлиги тўғрисида норма мавжуд эмас. “Нодавлат нотижорат ташкилотлари фақатгина юридик шахс мақомига эга бўлгандагина давлат рўйхатидан ўтишлари шарт қилинади”[6].

Нодавлат нотижорат ташкилотларини давлат рўйхатидан ўтказиш Германия фуқаролик низоми билан тартибга солинади. Германия фуқаролик низомига кўра айрим нодавлат нотижорат ташкилотларини давлат рўйхатидан ўтказиш ҳудудий судлар томонидан амалга оширилади.

Германия Фуқаролик кодексининг 38-моддасида аъзолик қонуний тартибда ёки мерос бўйича ўзга шахсга ўтказилиши мумкин эмаслиги ҳамда аъзолик билан боғлиқ ҳуқуқларни амалга ошириш бошқа шахсларга берилиши мумкин эмаслиги қайд қилинган. Шунингдек, Ушбу кодекснинг 58-моддасида бирлашмалар уставида аъзолик бадалининг аниқ суммасини кўрсатиш шартлиги қайд қилинган[7].

Яна бир муҳим масалани қайд этиш зарурки, хорижий давлат қонунчилиги тажрибаси шуни кўрсатдики, қонунчилик даражасида ННТларнинг ташкилий-ҳуқуқий шаклларини ажратиш, уларни таснифлаш тажрибаси, асосан, МДХ давлатлари тажрибасида учрайди. Бундай фарқлаш ва таснифлаш тажрибасини Европа давлатлари ва англо-саксон давлатлари қонунчилигида аниқ белгилаб берилмаган-лигини қайдэтиш зарур. Ушбу давлатларда фақатгина ноҳукумат ташкилотлар ёки учинчи сектор тушунчасига умумий таъриф берилган

бўлиб, фаолият мақсади ушбу тушунчага мос келган ҳар қандай ташкилот ноҳукумат ташкилот сифатида тан олинади ва солиққа тортилади. [8]

Фуқаролик жамиятига нисбатан америкача ёндашув шу соҳадаги энг машҳур ва кенг танилган – Мэриленд штатидаги Балтимор шаҳрига жойлашган Жон Хопкинс университетининг “The Comparative Nonprofit Sector Project” лойиҳасида яққол кўзга ташланади. Бу лойиҳадан келиб чиқиб ННТларининг фаолият турлари 12 та давлат ва жамият ҳаётининг муҳим йўналишлари белгиланди. Мазкур лойиҳа мезонлари доирасида 35 та мамлакатда (16 та ривожланган, 14 та ривожланаётган, 5 ўтиш даври иқтисодиётини ўз бошидан кечираётган) ННТнинг структураси, ҳажми, улар фаолиятидаги муаммолар ва натижаларга доир тадқиқотлар олиб борилиб, уларнинг яқунлари натижаси ўлароқ кўйидагилар аниқланди: б) Бу мамлакатларда учинчи секторнинг ЯИМдаги ҳиссаси 1,3 триллионни ташкил этган. Нодавлат секторда деярли 40 миллион киши (шундан 20 миллион киши иш ҳақи олиб ишлаган) фаолият юритиб, бу кўрсаткич 35 та мамлакатдаги иқтисодий фаол аҳолининг 4,5 фоизини ташкил этган. [9]

Юқоридагилардан келиб чиқиб, нодавлат нотижорат ташкилотлар фаолиятини такомиллаштиришга оид кўйидаги таклифларни илгари суриш мумкин.

Биринчидан, фуқаролик жамияти институтларини ижтимоий-иқтисодий масалаларни ҳал қилиш ҳамда жамият ривожланишига қўшган ҳиссасини жамоатчиликка очиқлаш тартибини жорий этиш. Унда асосий мезонлари сифатида ижтимоий фойдали лойиҳалар сони, соҳага оид қонунчиликни такомиллаштириш бўйича берилган таклифлар ва улар асосида иш жараёни ва қонун ҳужжатларига киритилган тегишли ўзгартиришлар, жамоатчилик назорати соҳасида фаоллик даражаси кабиларни келтириш мумкин.

Иккинчидан, Нодавлат нотижорат ташкилотларининг фаолиятини жамоатчилик томонидан назоратига солиш учун нодавлат нотижорат ташкилотларининг Этика кодексини [10] ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш лозим.

Учинчидан, норматив-ҳуқуқий ҳужжатларда “Нодавлат нотижорат ташкилотлари фаолиятини назорат қилиш” деб номланган бўлиб, бўлимнинг мазкур номланиши халқаро тажрибага ҳамда давлат ва нодавлат нотижорат ташкилотларининг ўзаро муносабатларни тартибга солишга қаратилган демократик принципларга мос келмайди. Шу сабабли, хорижий мамлакатлар қонунчилиги тажрибасидан келиб чиқиб, мазкур нормаларни “Давлат ва нодавлат нотижорат ташкилотлари муносабатлари” деб номлаш мақсадга мувофиқ.

Тўртинчидан, бугунги кунда, постпандемия шароитида ННТларни давлат рўйхатидан ўтказишни хабардор қилиш тартибида амалга оширишни жорий этишни эксперимент сифатида қасаба уюшмаларидан бошлаш мумкин.

Бешинчидан, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси сессияларида иштирок этувчи нодавлат нотижорат ташкилотларининг доимий вакили институтини фаолиятини тезроқ йўлга қўйиш.

Иқтибослар/Сноски/References:

1. Каримов И.А. Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш Концепцияси. Тошкент.: “Ўзбекистон”, 2010. 62-б (Karimov I.A. The concept of further deepening democratic reforms in our country and the development of civil society. Tashkent.: "Uzbekistan" 2010. 62-p.)
2. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигининг 2019 йил 12-мартдаги 1-2-1/421-сонли хати (Letter of the Ministry of Justice of the Republic of Uzbekistan dated March 12, 2019 No. 1-2-1/421)
3. Отмывание денег с использованием некоммерческих организации. Материалы 17-Пленарноезаседание ЕАГ 5-9 ноябрь 2012 г. (Money laundering using non-profit organizations. Proceedings of the 17th Plenary Session of the EAG 5-9 November 2012)
4. Девид М. Избранные положения из мировой практики о порядке предоставления организациями статуса благотворительных пользы и освобожденных от

- налогообложения. Международный Центр Некоммерческого Права. Алмата-2008. 296-б. (David M. Selected provisions from world practice on the procedure for granting organizations the status of charitable organizations and exempt from taxation. International Center for Non-Commercial Law. Almaty-2008. 296-p.)
5. “Ассоциациялар тўғрисида”ги Қонун (Law "on Associations"), www.legifrance.gouv.fr
 6. www.cgerli.org
 7. Регулирование правового статуса некоммерческих организации в гражданских кодексах государств мира. И.Тратникова. г.Алматы. ТОО «Издательство LEM», 2015, -276 с. (Regulation of the legal status of non-profit organizations in the civil codes of the states of the world. I.Tratnikova. Almaty city LEM Publishing House LLP, 2015, -276 p.)
 8. Нариманов Б. Нодавлат нотижорат ташкилотларининг ташкилий-ҳуқуқий шакллари: назарий-ҳуқуқий таҳлил // Общество и инновации. – 2021. – Т. 2. – №. 12/S. – С. 353-359. (Narimanov B. Organizational and legal forms of non-profit organizations: theoretical and legal analysis. – 2021. – Vol. 2. – No. 12/S. – pp. 353-359.)
 9. Нариманов Б. Нодавлат нотижорат ташкилотларининг халқаро ҳуқуқий асосларига оид айрим масалалар //Общество и инновации. – 2022. – Т. 3. – №. 7/S. – С. 285-291. (Narimanov B. Some issues related to the international legal framework of non-profit organizations Society and innovation. – 2022. – Vol. 3. – No. 7/S. – pp. 285-291.)
 10. Беков И. Сиёсий партияларнинг электорал функцияси сайлов жараёнида қанчалик муҳим: назарий-ҳуқуқий қарашлар ва миллий амалиёт // Общество и инновации. – 2021. – Т. 2. – №. 2. – С. 151–162. (Bekov I. How important is the electoral function of political parties in the electoral process: theoretical-legal views and national practice Society and innovation. – 2021. – Vol. 2. – No. 2. – pp. 151-162.)

ҲУҚУҚИЙ ТАДҚИҚОТЛАР ЖУРНАЛИ

6-МАХСУС СОН

ЖУРНАЛ ПРАВОВЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ
СПЕЦИАЛЬНЫЙ НОМЕР-6

JOURNAL OF LAW RESEARCH
SPECIAL ISSUE-6

Editorial staff of the journals of www.tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000

Контакт редакций журналов. www.tadqiqot.uz
ООО Тадқиқот город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000